

Ryhmään kohdistuvat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppilaiden tarpeet ja edellytykset huomioiva opetuksen järjestäminen ja opetuksen eriyttäminen
Luokan eriyttävän toimintakulttuurin avaaminen oppilaille
Eriyttäminen sisällön suhteen (määrä, vaikeustaso, esitystapa, valinnan mahdollistaminen, kielellinen eriyttäminen)
Eriyttäminen materiaalin suhteen (havaintomateriaalin ja apuvälineiden käyttäminen oppimisen tukena)
Eriyttäminen tiedon käsittelyn ja omaksumisen suhteen
• työskentelytavat (yksin, pareittain, ryhmässä)
• välineet (oppimisalustat, pelit, sovellukset, konkreettiset välineet, visuaaliset apuvälineet)
• aikataulut (enemmän aikaa, tauotukset, omaan tahtiin eteneminen)
Eriyttäminen tilan suhteen
• rauhalliset työskentelyalueet (hiljainen tila, rauhallinen alue, koulun eri tilojen hyödyntäminen)
• liikkumisen mahdollistaminen (seisomapöydät, jumppapallot, tasapainotyyny, rentoutushetket, toiminnalliset tehtävät)
• aistien kuormittumisen huomioiminen (vähäiset ärsykkeet, valon ja äänen säätely, rauhoittumisvälkät)
Eriyttäminen oppimisen osoittamisen suhteen (kirjoittaminen, video, piirros, esitys, malli)
Eriyttäminen osallistumisen suhteen (suullinen, kirjallinen, toiminnallinen, kuvatuki, sanastot, digitaaliset apuvälineet)

Oppilaiden tarpeet ja edellytykset huomioiva opetuksen järjestäminen ja opetuksen eriyttäminen
Eriyttäminen arvioinnin suhteen (kirjallinen, visuaalinen, suullinen, toiminnallinen)
• Monipuoliset arviointimenetelmät (oppimispäiväkirjat, esitelmät, projektit, oppimiskeskustelut, visuaaliset esitykset (ajatuskartta, kaavio, posterit), digitaaliset testit ja kyselyt
• Koejärjestelyt (esim. suullinen koe, kokeen osittaminen, oppimateriaalin avulla, sana-/käsitelistat/kääntäjä mukana kokeessa, apuvälineiden käyttö)
Kotitehtävät
• Kotitehtävien merkitseminen (Wilma, Pedanet-sivut, taulu, kuva)
• Kotitehtävien eriyttäminen laadun ja määrän suhteen (valinnan mahdollisuus)
• Kotitehtävien suorittamisen vaihtoehdot (suullinen esitys, piirros, video, keskustelu, digitaalisuus)

Fyysinen oppimisympäristö
Viihtyisyys ja esteettisyys
• Luokkatila on siisti ja selkeästi järjestetty (tavaroilla on paikat) • Luokan fyysisten oppimisedellytysten tarkistaminen (valaistus, ilmanvaihto, lämpötila, ärsykkeiden määrä)
Ergonomia ja mukavuus
• Kalusteet säädettäviä ja sopivan kokoisia • Istumajärjestykset (yksin, pareittain, ryhmässä) • Luokan järjesteleminen opetustilanteen mukaan
Esteettömyys
• Fyysinen esteettömyys (luokkatilat, kalusteet, opetustekniikka) • Kielellinen ja viestinnällinen esteettömyys (selkokieli, luvat, viittomat, symbolit) • Digitaalinen esteettömyys (materiaalit ruudunlukijoilla, tekstitykset) • Sosiaalinen esteettömyys (hyväksyvä turvallinen ilmapiiri, vuorovaikutusmahdollisuudet, ryhmätyöskentely)

Psyykkinen ja sosiaalinen oppimisympäristö
Luokan aktiivinen ryhmäyttäminen lukuvuoden aikana
Vuorovaikutustilanteiden ja tunnetaitojen säännöllinen harjoittelu (hyvinvoinnin vuosikello) • Tunnetaitotunnit osana opetusta
Kaverisuhteiden tukeminen
Opettajan ja oppilaan välisen vuorovaikutussuhteen vahvistaminen
Luokan yhteisten sääntöjen luominen yhdessä oppilaiden kanssa
Myönteisten käyttäytymisodotusten vahvistaminen ja kertaaminen (oppitunneilla, siirtymissä, tapahtumissa)
Positiivisen palautteen antaminen toivotunlaisesta toiminnasta
Kannustaminen myönteisen palautteen antamiseen
• Wilman käyttäminen myönteisen palautteen apuvälineenä

Opetuksen struktuuri
Selkeä ja ennakoitava päivän / tunnin rakenne
Päivä- tai viikkojärjestys luokassa / ryhmässä näkyvillä (kuva tai sanallinen)
Vakiintuneet ja selkeät rutiinit (oppituntien aloitus ja lopetus, siirtymätilanteet, kotitehtävien antaminen / tarkistaminen)
Jokaisella oppitunnilla selkeät tavoitteet (kuvatuki), jotka ovat oppilailla tiedossa
Opetuksen rytmitys, tauotus ja pilkkominen osiin (kuvatuki)
Lyhyet ja selkeät yhteiset ohjeet (kuvatuki, äänitteet)
eri aistikanavien hyödyntäminen (visuaalinen, auditiivinen)
ohjeiden ymmärtämisen varmistaminen
Muutosten ennakointi
Opetusmenetelmät
Opettajajohtoinen opetus (ohjattu keskustelu, mallintaminen)
Oppilaslähtöiset menetelmät (tutkiva oppiminen, projektityöt, ongelman ratkaisu)
Toiminnalliset menetelmät (liikkuminen, draama)
Digitaaliset menetelmät (oppimisalustat, videot)

Kielitietoinen opetus
Käsitteet ja sanasto
Opetettavan aineen sisällön keskeiseen sanastoon tutustuminen ja toistaminen (käsite- ja sanastolistat)
Opetuskokonaisuuden käsitekuvio /-kartta kokonaisuuden hahmottamisen tukena
Selkeän opetuspuheen käyttäminen (kuvat ja monipuolinen havainnollistaminen)
Selkeät ohjeet, yleiskielen käyttö
Oppiaineessa käytettävän tehtävänanto-kielen avaaminen ja opettaminen. Esimerkiksi "määritä", "merkitse", "esitä", "pohdi", "kirjoita", "selitä", "kuva", "kerro", "päättele", "vertaile", "nimeä", "mieti"
Lukustrategioiden opettaminen
Opettajien välinen yhteistyö opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa (esim. aineenopettaja ja S2-opettaja)
Vuorovaikutteinen oppiminen (ryhmätyöt, pari-työskentely)
Monikielisyyden hyödyntäminen oppitunneilla (opilaiden kielitaidon jakaminen, eri kielten sanojen ja rakenteiden vertailu)
Monikanavaisuus (kuvat, eleet, kirjoitus, mallintaminen)
Toiminnallisten työtapojen hyödyntäminen

Opetusryhmien muodostaminen
Tavoitteellinen ryhmittely
Taitotason mukaan (kielitaito, oppimistarpeet, aiempi osaaminen)
Sekaryhmät
Vahvuuksien huomioiminen (kiinnostus, oppimistyyli)
Ryhmädynamiikan tukeminen (sosiaaliset suhteet)
Vaihtuvat ryhmät, joustavat ryhmittelyt

Yhteisopettajuus, moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö huoltajien kanssa

Yhteisopettajuus (luokanopettaja- luokanopettaja, luokanopettaja-aineenopettaja, aineenopettaja-aineenopettaja, S2-opettajan ja oman äidinkielen opettajan ja erityisopettajan kanssa)

Yhteydenpito ja yhteistyö huoltajien kanssa

Yhteistyö koulunkäynninohjaajien kanssa (havainnointi, ohjaus, ilmapiiri, suunnittelu, vahvuuksien hyödyntäminen)

Yhteistyö opiskeluhooltohenkilöstön kanssa (yhteisöllinen opiskeluhooltotyö, ryhmätoiminta, konsultatiot)

Yhteistyö koulunuorisotyöntekijän kanssa (ryhmyttäminen)

Yhteistyö kasvatusohjaajan kanssa (ryhmyttäminen, luokkahenki, keskustelut)

Käyttäytymisen tukeminen
Selkeät säännöt ja odotukset
• Myönteiset käyttäytymisodotukset (1–3 kpl)
• Toivotun käyttäytymisen huomioiminen ja palkitseminen
• Hyvinvointiopetus (tunnetaitotunnit) • Hyvinvoinnin vuosikello suunnitelmallisesti käytössä
Toimintamallit haastaviin tilanteisiin (rauhottumiskeinot, ennakoivat tukitoimet, yhteistyö huoltajien ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa)
Portaat-työkalu käytössä (käyttäytymisen tukeminen)

